UOT 373.3.016:502

N.İsmayılov
magistrant
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
AZ1000, Bakı ş., Ü.Hacıbəyli küçəsi 68
E-mail: sabina.rustemova.87@inbox.ru

MƏKTƏBƏQƏDƏR YAŞLI UŞAQLARIN TƏBİƏTLƏ TANIŞ EDİLMƏSİ VƏ ONLARDA TƏBİƏTƏ SEVGİ HİSSİNİN AŞILANMASI

Açar sözlər: *uşaqlıq, təbiətlə təmas, təsirli öyrənmə yolu, bitki və heyvanlar, sənədli filmlər*

Hər bir sevginin təməlləri uşaqlıq yaşlarından başlayır. Təbiətin və ətraf mühitin qorunması uşaqlara tərbiyə vasitəsi ilə aşılana bilər.

Uşaqlarımızı bizi əhatə edən çox saylı beton tikililərdən uzaqlaşdırmaqla təbiətdə vaxt sərf edərək təbiət sevgisini əldə etdirə bilərik. Uşağınızın bir başa təbiətlə təmasda olmasını, torpaq və çiçəklərə toxunmasını təmin etməliyik. Böyük şəhərlərdə yaşamağımız bizə bir maneə olmamalıdır və uşaqlarımızı parklara və təbii sahələrə mütəmadi olaraq aparmalıyıq.

Н.Исмайлов

ЗНАКОМСТВО ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА С ПРИРОДОЙ И ПРИВИТИЕ ИМ ЧУВСТВА ЛЮБВИ К ПРИРОДЕ

Ключевые слова: *детство, соприкосновение с природой, путь контактного обучения, растения и животные, документальные фильмы*

Основы всех видов любви начинаются с детских лет. Охрана природы и окружающей среды может быть привито путем воспитания.

Отдалив детей от окружающих нас многочисленных бетонных построек, проведя время на природе, мы можем получить любовь к природе. Мы должны обеспечить непосредственное соприкосновение детей с природой, контакт с почвой и цветами. Жизнь в больших городах не может быть препятствием для нас и мы должны периодически выводить наших детей в парки и естественные участки природы.

N.Ismayilov

INTRODUCING OF PRESCHOOL CHILDREN WITH NATURE'S LOVE AND HOW ARE NATURE'S LOVE INISTALLED IN THEIR MIND

Key words: *childhood, contact with nature, effective way of learning, plants and animals, documentary films*

The foundation of every love begins from childhood. Nature and environmental protection can impart to children through education.

Our children should spend their most time in nature and we must try to get them away from concrete buildings which surround us. We must provide our child to be in contact with soil and flowers. We live in big cities and our children should not be an obstacle to the parks and natural areas have regularly.

Hər bir sevginin təməlləri uşaqlıq yaşlarından başlayır. Təbiətin və ətraf mühitin qorunması uşaqlara tərbiyə vasitəsi ilə aşılana bilər.

Uşaqlarımızı bizi əhatə edən çox saylı beton tikililərdən uzaqlaşdırmaqla təbiətdə vaxt sərf edərək təbiət sevgisini əldə etdirə bilərik. Uşağınızın bir başa təbiətlə təmasda olmasını, torpaq və çiçəklərə toxunmasını təmin etməliyik. Böyük şəhərlərdə yaşamağımız bizə bir maneə olmamalıdır və uşaqlarımızı parklara və təbii sahələrə mütəmadi olaraq aparmalıyıq.

Uşaqlarda ən təsirli öyrənmə yolu oyunlardır. Uşağınız müxtəlif oyunlarla təbiətdə oynaya və ətrafını kəşf edə bilər. Bu isə təbiətə və ətraf aləmə olan sevgisini yaratmaqda kömək olar. Uşağınız təbiətdə sərf edəcəyi əyləncəli vaxtlar onların təbiətdə olmaq arzusunu eyni zamanda artıracaq.

Uşağınıza bitki və heyvanların alınması, təbiətin bir hissəsi ilə daha sıx kontaktda olmasını təmin edə bilər. Bu sadəcə bir göstəriş xartakteri daşımamalı onlara qayğı göstərilməsi mənimsədilməlidir. Bəzə, sadəcə bu, bir çiçək də ola bilər, həmin çiçəyin becərilməsində yardım istəyə bilərsiz.

Uşaqlarla birlikdə təbiət haqqında sənədli filmlər də izlənilə bilər. Uşaqlar təbiət haqqında hər şeyi kitablardan və sənədli filmlərdən öyrənə bilərlər. Ancaq yadda saxlayın ki, təbiət sevgisini aşılamaq üçün onu valideyinlər müşayiət etməlidir. Əgər valideyinlər özləri təbiətlə maraqlanmırsa, uşaqları da maraq göstərməyəcək. Əvvəlcə bu mövzu barəsində valideyinlər özləri düşünməlidirlər sonra bu məhəbbəti uşaqlarına necə tərbiyə etmək haqqında düşünə bilər.

Məktəbəqədər dövr uşağın inkişafının və öyrənmənin ən sürətli olduğu dövrdür. Buna görə də, bu yaşda uşaqlara təbiət sevgisini aşılamaq çox vacibdir.

Onlarla əlaqədar ən təsirli şey yaxşı bir model olmaqdır. Kənd yerlərində bunu etmək daha asandır belə ki burada böyüyən uşaqlar təbiyətlə hər gün təmasda olurlar. Parkda olarkən uşaqlara əlini torpağa vurma, bitkilərə toxunma kimi qadağalar qoyulmamalı əksinə buna şərait yaradılmalıdır. Əgər uşaqlar bitkilərə zərər vurarsa, etmə onlara yazıq olar, bax necə gözəl açıblar deyilsə onlarda təbiyət sevgisiylə yanaşı rəhm hisinidə formalaşdırmaq olar.

ƏDƏBİYYAT

1. Məktəbəqədər müəssisələrdə tərbiyə və təlim proqramı. Bakı, 1998
2. Yadeşko V.İ. və Şoxina F.A. Məktəbəqədər pedaqogika. Moskva, 1978 (rus dilində)
3. Uşaq və ona qulluq. Bakı, 1992
4. Həsənov M. və Ağayev Ş. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlarda oyun və əmək fəaliyyətinin təşkili. Bakı, 2001
5. Məktəbəqədər pedaqogika. Bakı, 1964
6. Əmrahlı L. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlarda intellektual hisslərin inkişaf etdirilməsinin forma və metodları. Bakı, 2000
7. Həsənov A. Məktəbəqədər pedaqogika. Bakı, 2000
8. Həsənov A. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əqli tərbiyəsi. (Metodik vəsait) Bakı, 1993

Məqalənin redaksiyaya daxil olma tarixi: 15.12.2018
Məqalənin təkrar işlənməyə göndərilmə tarixi: 19.12.2018
Məqalənin çapa qəbul olunma tarixi: 27.12.2018
Məqaləni çapa tövsiyə edən sahə redaktorunun (və ya üzvünün) adı:
pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru Sədaqət Əliyeva
ADPU-nun Elmi Şurasının 15 aprel 2016-cı il tarixli 15 saylı qərarı ilə çap olunur.